

**Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının
Ukrayna ərazisində olma və yaşama tələbləri ilə bağlı
Məlumat**

Ukraynada əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin hüquqi vəziyyətinin ümumi prinsipləri, xüsusilə onların hüquq və vəzifələri Ukraynanın Konstitusiyası və Ukraynanın “Əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin hüquqi vəziyyəti haqqında” Qanunu ilə müəyyən edilir. Bu şəxslərin hüquqi statusunun xüsusiyyətləri həmçinin Ukraynanın “İmmiqrasiya haqqında”, “Qaçqınlar və əlavə və ya müvəqqəti müdafiə ehtiyacı olan şəxslər haqqında”, “Ukrayna vətəndaşlığı haqqında”, “Vahid Dövlət Demografiya Qeydiyyatı və Ukrayna vətəndaşlığına mənsubiyyət, Şəxsi və onun Xüsusi Statusunu təsdiqləyən Sənədlər haqqında” qanunları ilə tənzimlənir.

Vətəndaşların vizasız gediş-gəlişi barədə Ukrayna Nazirlər Kabineti və Azərbaycan Respublikası Hökuməti arasında 14 fevral 2002-ci il tarixdə Kiyevdə imzalanmış Sazişə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları daimi yaşama yerlərindən asılı olmayaraq, Ukraynanın olma və qeydiyyatla bağlı qüvvədə olan qanunvericiliyinə əməl etməklə Ukraynaya vizasız daxil olmaq, tranzit, çıxış və qalma hüququna malikdirlər.

Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, Ukraynanın beynəlxalq müqavilələrində başqa müddət nəzərdə tutulmayıbsa, 180 gün müddətində 90 günə qədər Ukrayna ərazisində qala bilərlər.

Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının Ukraynada olma müddəti müvafiq əsaslar (müalicə, hamiləlik və ya doğuş, xəstə ailə üzvünə baxma, vərəsəlik qeydiyyatı, Ukraynaya immiqrasiya və ya Ukrayna vətəndaşlığına qəbulla bağlı müraciətlərin verilməsi, əcnəbi müxbirlər və ya xarici media nümayəndələrinin öz xidməti vəzifələrini yerinə yetirmələri və s.) olduqda və bu əsasların mövcudluğu dövrünə dair müvafiq təsdiqləyici sənədlər təqdim edildikdə uzadıla bilər.

Ukrayna ərazisində olma müddətinin uzadılmasına dair müraciətlər müəyyən edilmiş müddətin bitməsinə ən azı on gün və ən çoxu 3 iş günü qalmış Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları və ya qəbul edən tərəf tərəfindən olduğu yer üzrə Ukrayna Dövlət Miqrasiya Xidmətinin ərazi vahidlərinə təqdim edilməlidir. Ukrayna ərazisində olma müddətinin uzadılmasına dair ərizə təqdim edilərkən əcnəbi və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslə yanaşı qəbul edən tərəf də (fiziki və ya hüquqi şəxs) qanunla nəzərdə tutulmuş sənədləri təqdim etməlidir.

Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları aşağıdakı hallarda Ukrayna ərazisində müvəqqəti yaşama icazəsi əldə edə bilərlər:

- Qanuna müvafiq formada Ukrayna ərazisində əmək fəaliyyəti ilə məşğul olduqda;
- Müəyyən edilmiş prosedurlara əsasən qeydiyyata alınmış texniki yardım layihələrinin həyata keçirilməsində iştirak etdikdə;

- Dini qurumların dövləti ilə və dini qurumların qeydiyyatını həyata keçirən dövlət orqanının razılığı ilə dini etiqadların təbliği, dini ayinlərin və ritualların icrası və ya digər kanonik fəaliyyətlərin həyata keçirilməsi məqsədilə gəldikdə;
- Ukraynaya xarici dövlətlərin müəyyən edilmiş qaydada qeydiyyatdan keçmiş vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarının (qeyri-hökumət) filiallarının, bölmələrinin, nümayəndəliklərinin və digər struktur vahidlərinin fəaliyyətində iştirak etdikdə;
- Ukrayna ərazisində yerləşən və müəyyən edilmiş qaydada qeydiyyata alınmış xarici sahibkarlıq müəssisələrinin nümayəndəliklərində işlədikdə;
- Ukraynanın beynəlxalq müqavilələr və xüsusi proqramlarından irəli gələn prosedurlarına uyğun olaraq mədəni, elmi və təhsil sahəsində işlərin görülməsi, həmçinin beynəlxalq və regional könüllülük proqramlarında, eyni zamanda "Könüllülük" haqqında Ukraynanın Qanununa əsasən və Ukraynanın Sosial Siyasət Nazirliyinin rəsmi saytında qeyd olunmuş könüllülərin cəlb olunması ilə məşğul olan təşkilatlar və institutların fəaliyyətində iştirak etdikdə;
- Xüsusi müxbir və ya xarici kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndəsi qismində işlədikdə;
- Ukraynada qeydiyyata alınmış hüquqi şəxsin təsisçiləri/iştirakçıları və ya sahibləri (nəzarətçiləri) olan və hüquqi şəxsin nizamnamə kapitalında olan hissəsi yatırımın reallaşdırılması zamanı Ukrayna Milli Bankı tərəfindən müəyyən edilmiş rəsmi məzənnəyə görə 100 min avrodan az olmayan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları;
- Təhsil almaq üçün Ukraynaya gəldikdə;
- Ukrayna vətəndaşları ilə ailə qurmaq məqsədilə gəldikdə və Ukrayna ərazisində qanuni yaşadıqları vaxt Ukrayna vətəndaşı ilə evləndikdə;
- Ukraynada daimi əsaslarla yaşayan əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxslə ailə qurmaq məqsədi ilə Ukraynaya gəldikdə;
- Məhkəmənin müvafiq qərarına əsasən saxlanılması və ölkədən məcburi çıxarılması qərarı ləğv edilmiş, əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin saxlanılması üçün nəzərdə tutulmuş Miqrantların Saxlanması Mərkəzlərindən buraxılmış şəxslər və ya bu Mərkəzlərdə maksimal qalma müddətləri sona çatmış, lakin səyahət sənədlərinin, mənşə ölkəsi ilə nəqliyyat əlaqəsinin olmaması və ya özlərindən asılı olmayan bəzi səbəblərə görə Ukraynadan çıxarılmamış şəxslər;

Müvəqqəti yaşama icazəsinin alınması üçün Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları Ukrayna ərazisində olma müddətinin bitməsinə ən gec 15 iş günü qalmış qanunla müəyyən edilmiş qaydada müvafiq sənədləri yaşadıqları yerlərdə Ukrayna Dövlət Miqrasiya Xidmətinin ərazi orqanlarına və ya Ukrayna Dövlət Miqrasiya Xidmətinin idarəetmə sahəsinə aid olan dövlət müəssisəsinə təqdim etməlidir.

Aşağıdakı hallar istisna olmaqla müvəqqəti yaşama icazəsi bir il müddətinə verilir:

- Ukraynaya işləmək məqsədilə gələn Azərbaycan Respublikası vətəndaşları üçün müvəqqəti yaşama icazəsi əmək müqaviləsində göstərilən müddətə verilir;

- Beynəlxalq texniki yardım layihələrinin həyata keçirilməsi məqsədilə Ukraynaya gələn Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları üçün müvəqqəti yaşama icazəsi müvafiq beynəlxalq texniki yardım layihəsinin müddətinə əsasən verilir;

- Ukraynada qeydiyyatda alınmış hüquqi şəxsin təsisçiləri / iştirakçıları və ya sahibləri (nəzarətçiləri) olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarına müvəqqəti yaşama icazəsi iki il müddətinə verilir;

- təhsil almaq məqsədilə Ukraynaya gələn Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarına müvəqqəti yaşama icazəsi əcnəbi tələbələrin təhsil müddətinin müəyyənləşdirilməsi üzrə Təhsil İnstitutunun Sərəncamına əsasən təhsil dövrü üzrə verilir.

Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları qanunla müəyyən edilmiş qaydada daimi yaşama əsası ilə Ukraynaya gələ və burada qala bilərlər.

İmmiqrasiya icazələri immiqrasiya kvotaları çərçivəsində verilir. İmmiqrasiya kvotaları Ukrayna Nazirlər Kabineti tərəfindən immiqrant qrupları üzrə müəyyən edilmiş qaydalara əsasən müəyyən edilir:

1) İmmiqrasiyası Ukraynanın maraqlarına cavab verəcək elm və mədəniyyət sahələrində çalışan şəxslər;

2) Ukraynanın iqtisadiyyatındakı boşluqları doldurmağa xidmət edən və töhfəsi yüksək qiymətləndiriləcək yüksək ixtisaslı mütəxəssislər və işçilər;

3) Xarici valyuta ekvivalentinə görə Ukrayna iqtisadiyyatına ən azı 100.000 (yüz min) ABŞ dolları dəyərində sərmayə qoymuş şəxslər;

4) Ukrayna vətəndaşının qardaşı və bacısı, valideynləri və ya nəvələri olan şəxslər;

5) əvvəllər Ukrayna vətəndaşı olmuş şəxslər;

6) valideynlər, immiqrantların həyat yoldaşları və azyaşlı uşaqları;

7) insan alveri qurbanı kimi tanındıqdan sonra üç il ərzində davamlı olaraq Ukrayna ərazisində yaşamış şəxslər;

8) Ukraynanın Silahlı Qüvvələrində üç il və daha artıq fəaliyyət göstərmiş şəxslər.

Müəyyən edilmiş kvotalarda nəzərdə tutulmayan yaşama icazələri aşağıdakı şəxslərə verilir:

1) iki ildən çox müddətdə evli olduğu və ya digər həyat yoldaşı Ukrayna vətəndaşı, həmçinin Ukrayna vətəndaşı olan uşaqları və valideynləri olduqda;

2) Ukrayna vətəndaşının qəyyumu olan və ya Ukrayna vətəndaşının nəzarətində olan şəxslər;

3) mənşə ölkəsi olaraq Ukrayna vətəndaşlığını almaq hüququ olan şəxslər;

4) immiqrasiyası Ukrayna üçün milli maraq məsələsi kəsb edən şəxslər;

5) Ukrayna əsilli əcnəbilər həyat yoldaşları və övladları ilə Ukrayna ərazisinə birgə daxil olduqda.

Ukrayna hüdudlarından kənarında daimi yaşan şəxslər immiqrasiya icazəsinin alınması ilə bağlı müraciətlərini daimi yaşadıkları yerlərdə olan diplomatik nümayəndəliklərə və konsulluq idarələrinə; Ukraynada qanuni yaşayan şəxslər öz müraciətlərini yaşadıkları yerlərdə Ukrayna Dövlət Miqrasiya Xidmətinin ərazi idarələrinə və ya bölmələrinə təqdim etməlidirlər.

İmmiqrasiya icazəsi verildiyi gündən 1 il müddətində qüvvədədir.

Daimi yaşama icazəsi Ukraynaya immiqrasiya etməsinə icazə verilən, Ukraynanın vətəndaşlığının ləğv edilməsi qərarından öncə Ukrayna ərazisində daimi yaşayan və bu qərarın qəbulundan sonra Ukrayna ərazisində daimi yaşan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarına verilir.

Bu icazənin alınması üçün sənədlər Ukrayna ərazisində müəyyən edilmiş olma/yaşama müddətin bitməsinə ən çox 15 iş günü qalmış təqdim edilməlidir və əcnəbi və ya vətəndaşlığı olmayan şəxs tərəfindən bu sənədlər təqdim edildikdən sonra 15 iş günü ərzində verilir.

Daimi yaşama icazəsi 10 il müddətinə verilir.

Kontaksız elektronik çiplə təchiz olunmuş daimi yaşama icazəsi 25 və 45 yaşlarında dəyişdirilməlidir.

Miqrasiya qanunvericiliyi ilə bağlı ətraflı məlumat üçün Ukrayna Dövlət Miqrasiya Xidmətinin rəsmi veb saytına (www.dmsu.gov.ua) və ya Çağrı mərkəzinə (tel.: +38 (044) 279-98-99) müraciət edə bilərsiniz.